

GUIA

INVISIBLE

UN LLIBRE

D'ELOY MORENO

GUIA INVISIBLE

INTRODUCCIÓ

Emotiva, commovedora, diferent... *Invisible* narra, a través dels ulls d'un nen, una història que podria ser la de qualsevol de nosaltres. Tot seguit et presentem una guia breu de lectura de la novel·la. Hi trobaràs material per facilitar la comprensió, la reflexió i l'autoexploració dels teus alumnes en el moment d'acostar-se a aquest text.

L'objectiu principal és que puguin aprofitar al màxim el contingut del

llibre, que aprofundeixin en la problemàtica que s'hi planteja i que busquin el seu posicionament personal enfront d'aquests problemes.

En aquestes pàgines trobaràs propostes d'activitats dinàmiques i fragments de textos seleccionats, que pensem que poden ajudar a desgranar l'obra tant des d'un acostament personal com en grup.

Esperem que us ho passeu bé!

DIBUIXA EL TEU GUARDIÀ!!!

NOM.....

CARACTERÍSTIQUES.....

.....

.....

ACTIVITAT 3: SUPERPODERS

Davant les dificultats a les quals s'enfronta, el noi invisible creu que té superpoders com els que ha vist als còmics que tant li agraden: invisibilitat, rapidesa extrema, capacitat per respirar sota l'aigua...

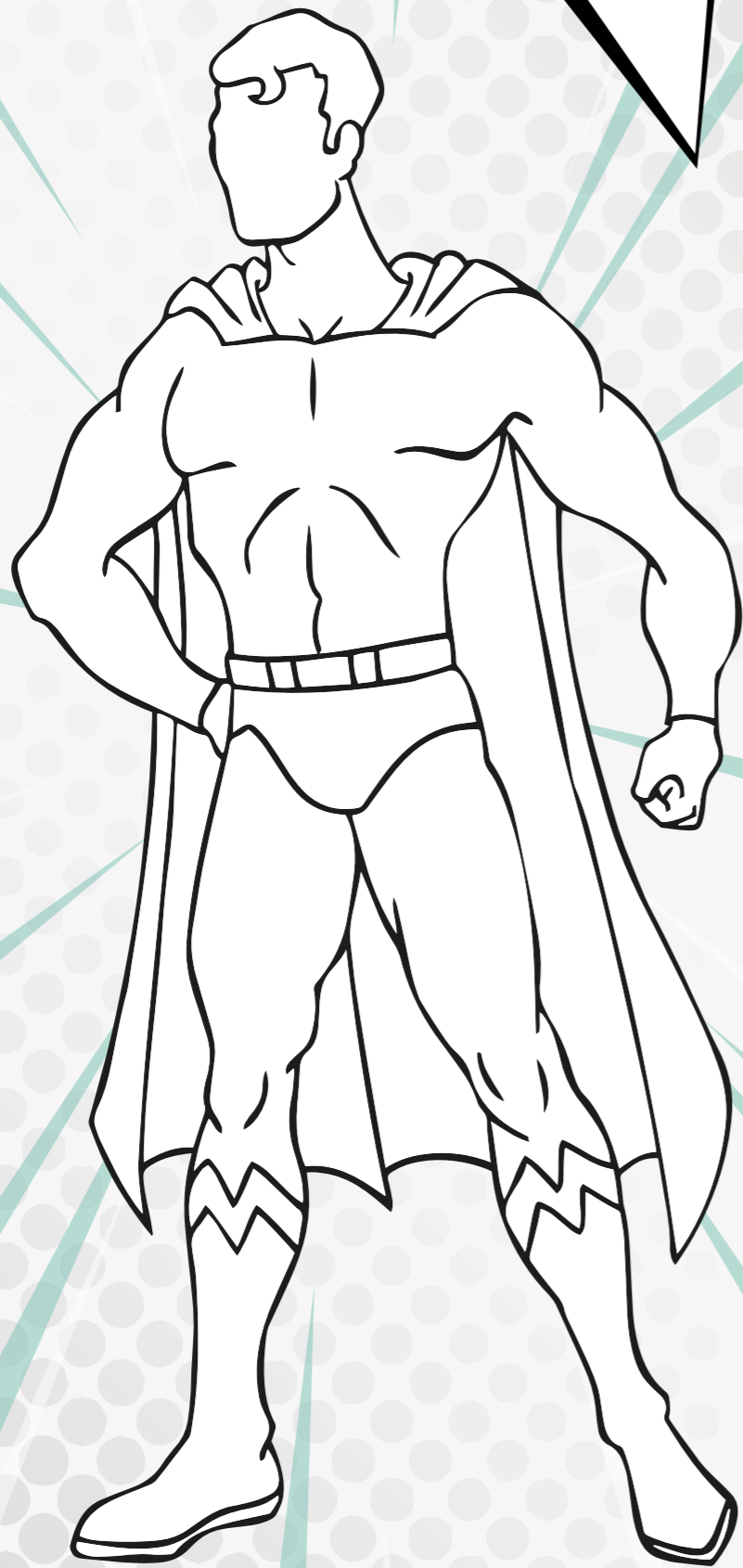
A l'activitat anterior hem pogut escollir una criatura mitològica perquè ens protegís, però... i si poguessis triar poders personals? Quins escolliries?

A continuació trobaràs dues siluetes, una de superheroï i una altra de superheroïna. Escull-ne una i personifica-la dibuixant

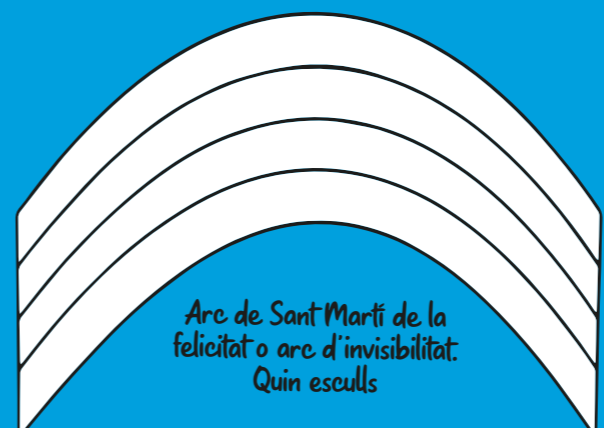
el teu retrat a l'espai de la cara. Després pinta-la dels colors que vulguis. Per acabar, dibuixa els poders que t'agradaria tenir o escull-los entre els que et facilitem. Només has d'acolorir-los, retallar-los i enganxar-los al damunt del teu superheroï o la teva superheroïna. Evidentment, la teva creació no estarà acabada fins que no tingui un suprenom!

L'has pensat? T'agradaria volar? Congelar tot el que toques? Potser tenir moltíssima força? El límit el posa la teva imaginació!

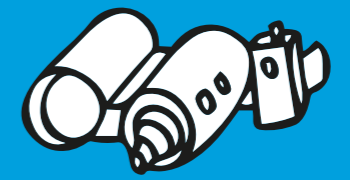

NOM

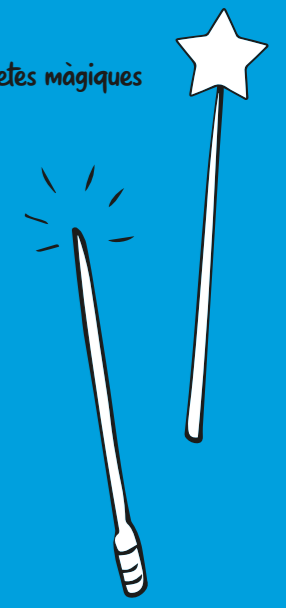

Arc de Sant Martí de la felicitat o arc d'invisibilitat. Quin esculls

Ulleres de visió nocturna o de raigs X. O el que més ens agrada: ulleres per aprendre les coses més de pressa!

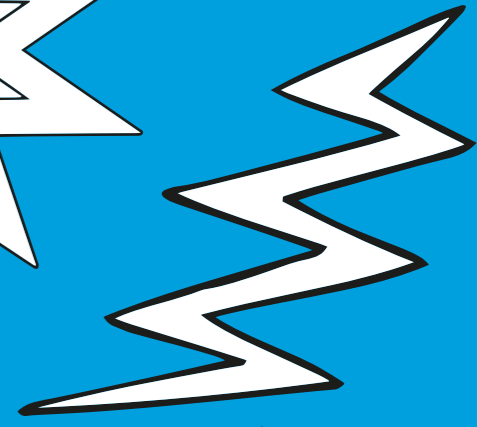
Varettes màgiques

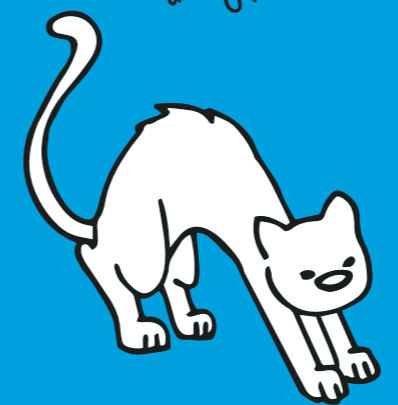
Superpoder de la llum per il·luminar la foscor!

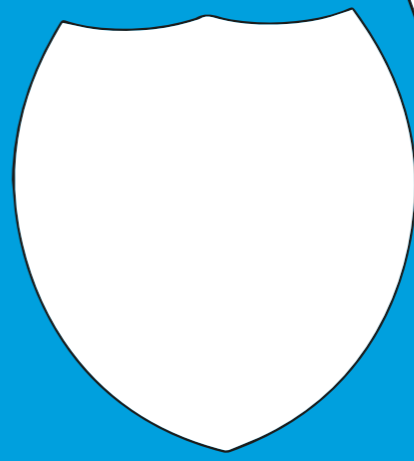
Mirall màgic per poder veure el passat o el futur o el que està passant ara mateix a l'altra punta del món. O millor, tot a la vegada!

Raig còsmic

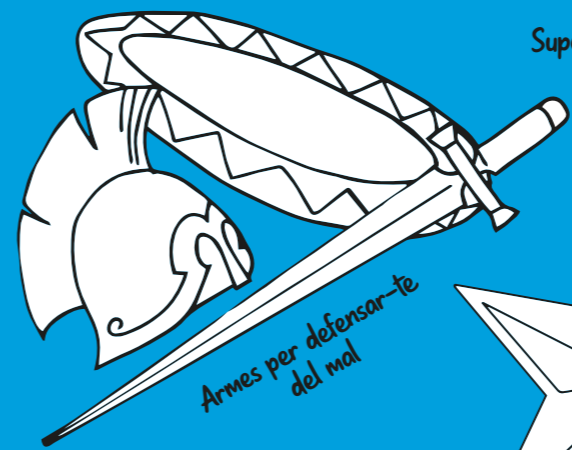
Supergat fidel, t'acompanyarà allà on vagis. No oblidis posar-li un nom!

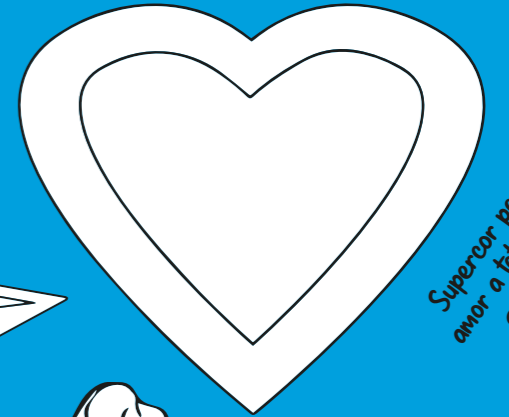
Superescut de protecció

Sabatilles per córrer molt ràpid

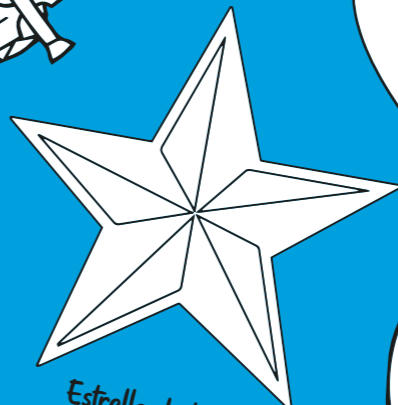
Armes per defensar-te del mal

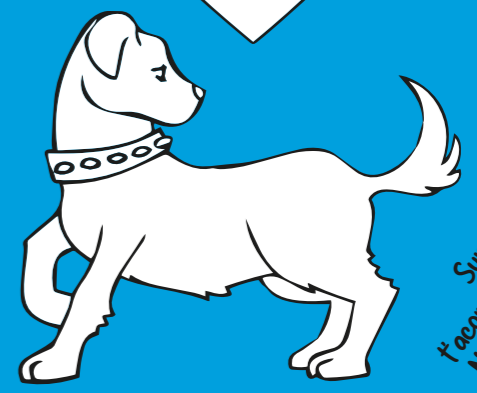
Supercor per repartir amor a totes les persones que ho necessitin

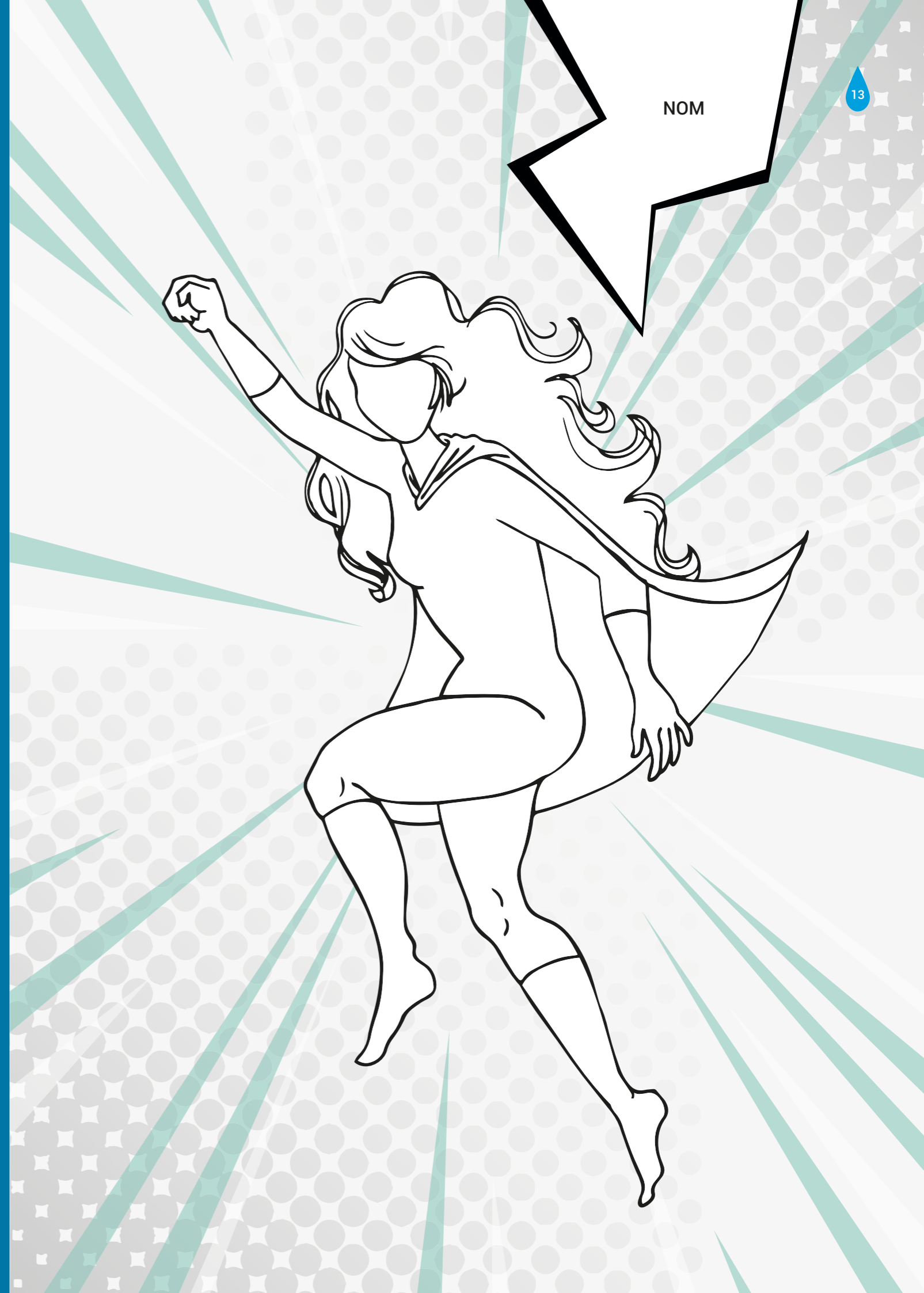
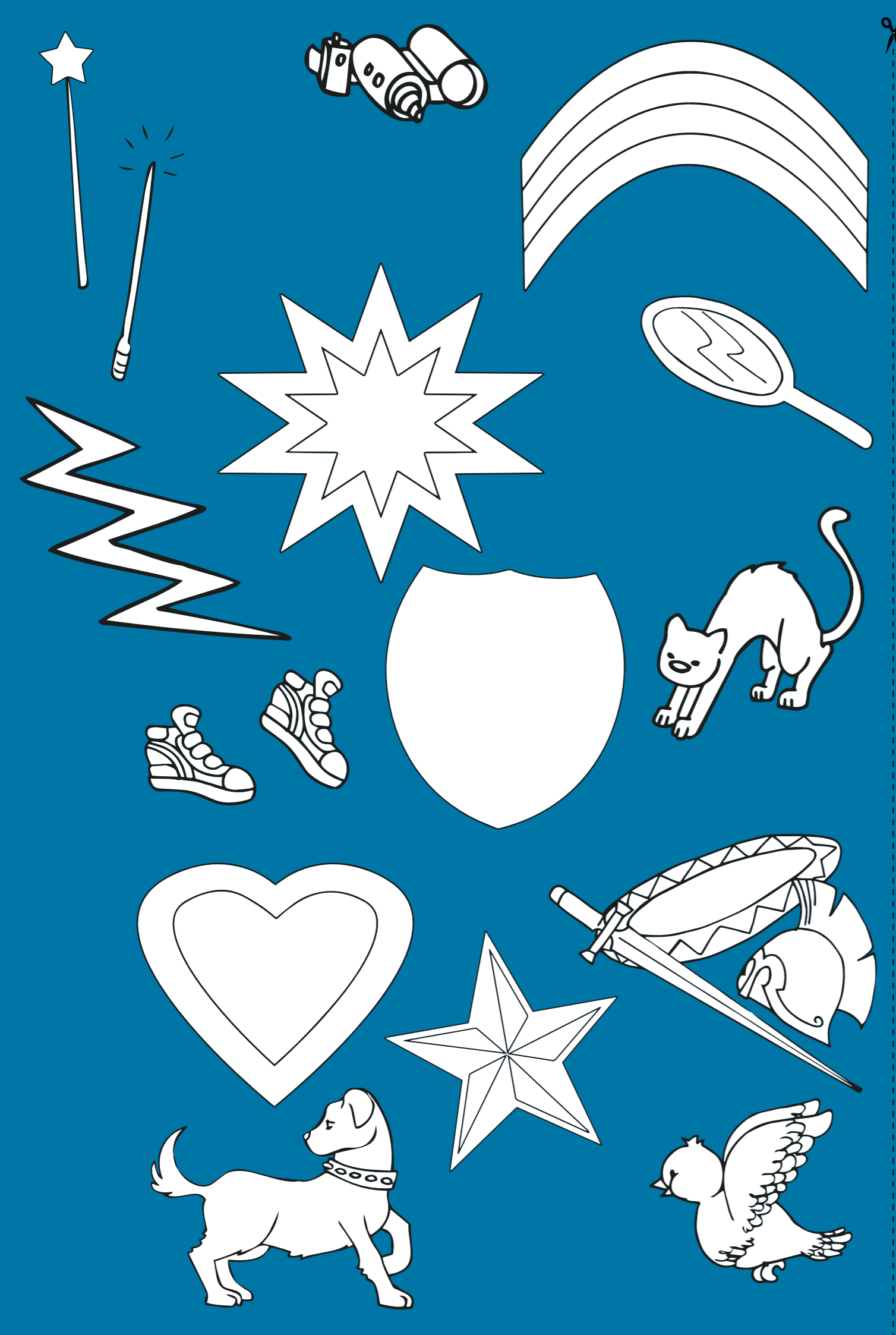
Colom de la Pau. Per acabar amb totes les baralles i les guerres

Estrella de l'amistat. Regala-l'hi a algú i serà el teu amic per sempre!

Supergos fidel, t'acompanyarà allà on vagis. No oblidis posar-li un nom!

ACTIVITAT 4: MALNOMS

Què és un malnom? Segons el *DIEC2*, malnom és el sobrenom, a vegades de caràcter pejoratiu, que es posa a algú, pres d'alguna qualitat, algun defecte, algun vici, o qualsevol altra circumstància.

El protagonista d'*Invisible* ens explica que entre els seus companys a l'institut hi ha el Girafa, en Raül el Hòbbit, en Nasi Formigó o en Pere el Fideu. També descobrim com ell mateix rep malnoms, com noi Tomàquet o noi vespa.

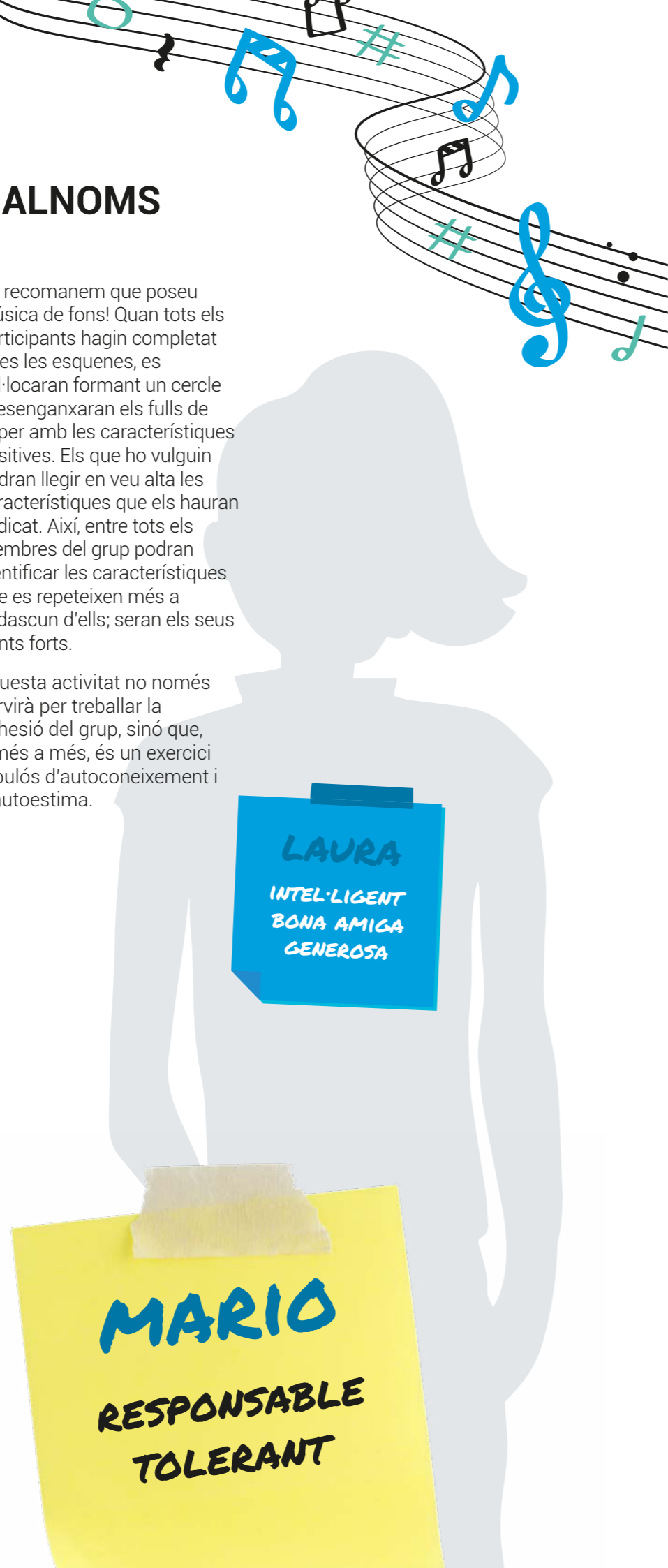
Hi ha algú a la teva classe que tingui un malnom amb el qual l'anomeni la seva família o se'l conegui a l'institut. Creus que li agrada, que l'anomenin així. O penses que potser se sent ofès? T'agradaria que et possessin un malnom? Com reaccionen quan veus que anomenen algú amb un nom que a ell no li agrada?

Us proposem donar la volta a aquesta paraula i les seves connotacions negatives. I si en comptes de destacar les coses negatives ens centrèssim en els aspectes positius? Així, si volguéssim canviar el nom a algú, fariem servir una paraula afectuosa amb la qual se sentís valorat en comptes de criticat.

Per desenvolupar aquesta activitat, cada participant ha d'enganxar-se a l'esquena un full de paper amb el seu nom escrit a la part de dalt. Tot seguit, amb el bolígraf a la mà, es passejarà per la classe buscant esquenes lliures per escriure-hi una paraula: aquell adjectiu o substantiu amb el qual identifiquem una característica en positiu d'aquella persona.

Us recomanem que poseu música de fons! Quan tots els participants hagin completat totes les esquenes, es col·locaran formant un cercle i desenganxaran els fulls de paper amb les característiques positives. Els que ho vulguin podran llegir en veu alta les característiques que els hauran dedicat. Així, entre tots els membres del grup podran identificar les característiques que es repeteixen més a cadascun d'ells; seran els seus punts forts.

Aquesta activitat no només servirà per treballar la cohesió del grup, sinó que, a més a més, és un exercici fabulós d'autoconeixement i d'autoestima.

ACTIVITAT 5: LES EMOCIONS

A *Invisible* hi trobem diferents maneres de presentar les emocions. Hi són molt presents i són fonamentals per al desenvolupament de la narració.

Sobretot es fa a través de metàfores i símbols. En destaquem algunes:

LA RÀBIA

«[...] sap que el drac es desperta ben poques vegades, però que, si ho fa, després triga molt a adormir-se, massa.»

«Un dolor recorre l'esquena de la professora: és el drac que vol sortir, que vol volar i empassar-se el cap de la directora.»

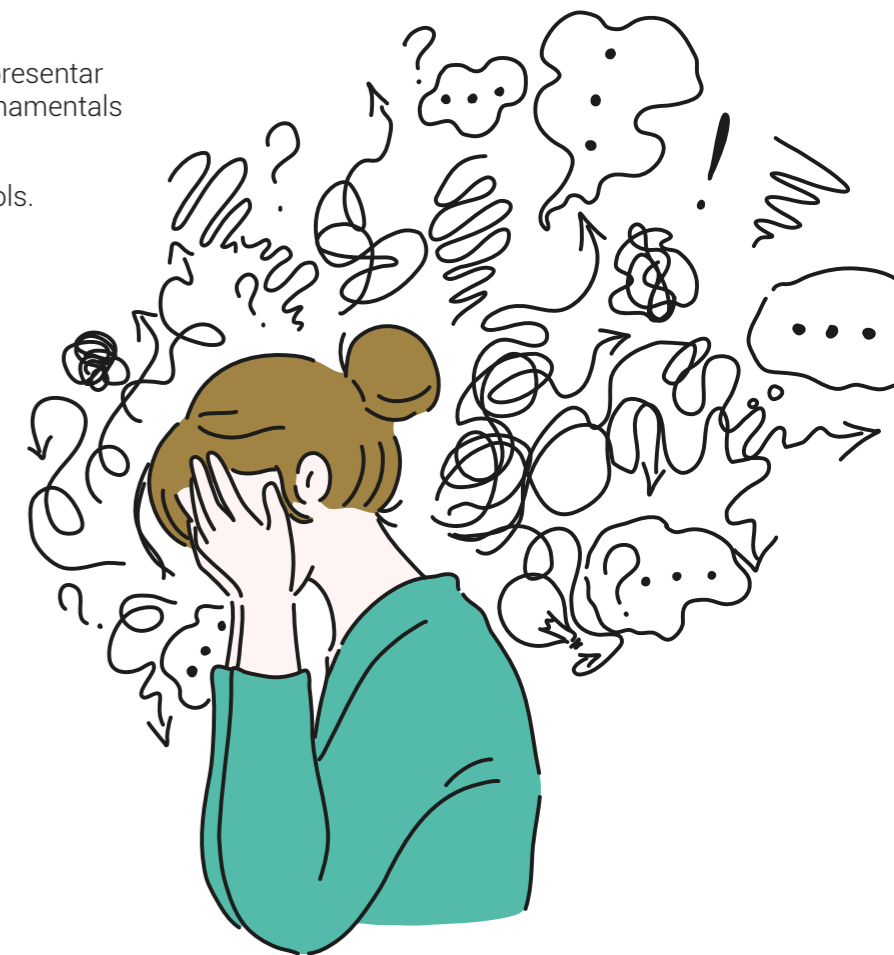
«Per què?! Per què?! no pots —li crida un drac que se li regira a l'esquena, que li va pegant fuetades amb la cua a les cicatrius.»

«Perquè jo no estic feta d'odi, no soc com tu [...]»

L'ANGOIXA

«M'acabo de despertar tremolant, amb el cor colpejant-me les costelles, com si volgués escapar del cos, i amb la sensació que un elefant està assegut al meu pit.»

«M'espanto altre cop. Em poso a tremolar. Ja torna a ser aquí l'elefant.»

Si ho pensem detingudament, descriure o expressar les nostres emocions és una cosa que sovint ens costa. Per això, de vegades és més fàcil fer-ho a través de metàfores o símbols, com hem vist en el exemples anteriors.

Ara bé, creieu que seríeu capaços de trobar forma a les vostres emocions? Amb quins símbols o idees metafòriques podríem comparar-les? A continuació, us proposem una llista amb algunes de les emocions més freqüents, però n'hi podeu posar tantes com vulgueu.

Comencem! Pensa primer en una emoció. Acostumes a

sentir-la? Quan la sents, com reaccionen el teu cap i el teu cos? Notes canvis físics? Pots anotar aquestes sensacions perquè et sigui més senzill visualitzar-les juntes.

Un cop hagi traduït l'emoció amb paraules, és el moment d'identificar-la amb una imatge! Amb l'angoixa sentim opressió, un pes sobre els pulmons que no ens deixa respirar. Per això, el protagonista la identifica com un elefant assegut damunt del seu pit. Intenta ara traduir a una imatge visual —com la d'un elefant assegut sobre el pit d'una persona— les paraules que has fet servir per descriure l'emoció.

AMOR	
ENVEJA	
VERGONYA	
SORPRESA	
POR	
GRATITUD	
ODI	
NERVIOSISME	

ACTIVITAT 6: INTERROGANTS

Com hem vist a l'activitat anterior, la narració està plena de símbols, metàfores i interrogants que l'enriqueixen i l'apropen a la realitat de qualsevol centre escolar, com pot ser el teu. A continuació farem un repàs d'algunes qüestions que segur que t'han fet pensar!

1 Per què creus que el protagonista no té nom?

.....

2 Per què creus que els altres no el poden veure?

.....

3 Per què els seus companys callen quan veuen el que li passa?

.....

4 Quants bons amics diries que té? Per què?

.....

5 Què et penses que fa que pensi que la invisibilitat és un superpoder?

.....

6 Coneixes persones que s'assemblin a MM?

.....

7 Per què creus que actua de la manera que ho fa amb el personatge principal?

.....

8 Per què penses que la germana del protagonista es diu Lluna?

.....

9 Per què creus que la Kiri s'enfada tant amb el protagonista a l'hospital?

.....

10 Per què la directora del centre no para gaire atenció al que està passant?

.....

11 Què creus que representa el drac a la novel·la?

.....

12 Quin significat té la portada a la història?

.....

13 Qui o quins són els monstres en el llibre?

.....

Nosaltres et proposem aquests interrogants, però si se te n'acut algun altre que trobes a faltar, pots anotar-lo aquí:

.....

.....

.....

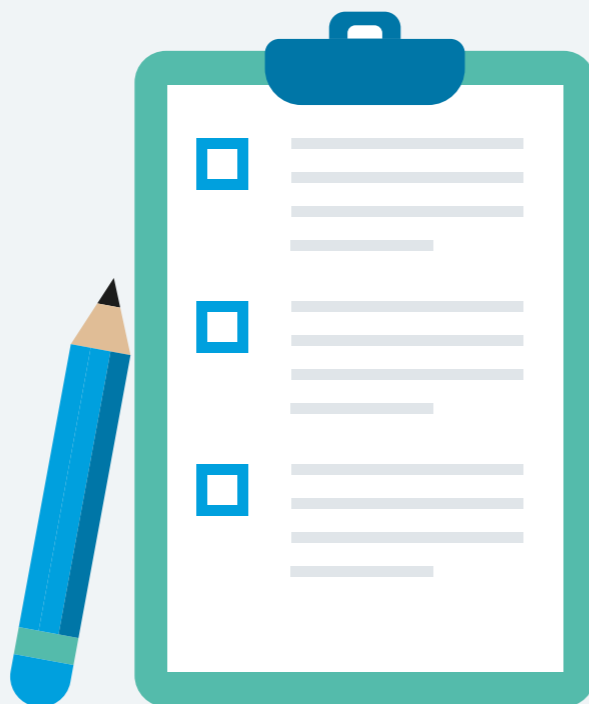
.....

Llegeix-lo en veu alta i planteja'l als teus companys de classe. Hi donaran la mateixa resposta que tu?

ACTIVITAT 7: EL TEST

La situació que viu el protagonista arriba a ser molt angoixant, i segur que molts cops ens hem posat a la seva pell i ens hem plantejat què fariem si fóssim els seus companys. Tanmateix, és més fàcil dir-ho que fer-ho. Realment, què haguéssim fet nosaltres si algú a la nostra classe hagués patit assetjament. Hauríem provat d'evitar-ho? O, contràriament, ens hauríem convertit també en monstres? Aquest company seria invisible als nostres ulls?

Per tal d'esbrinar-ho, contesta les preguntes d'aquest senzill test! Quan hagis acabat, suma les teves respostes A, B i C, i llegeix el text corresponent a la lletra que acumuli més contestacions. T'hi identifiqués?

1 Darrerament, el teu millor amic/amiga està trist o decaïgut, amb prou feines t'envia algun missatge i fins i tot quedeu molt menys que abans i ha començat a treure males notes. Li preguntes si li passa alguna cosa?

a. Insisteixes a quedar amb ell/ella i li preguntes què li passa, encara que ell/ella no t'expliqui res. Li envies un fotimer de missatges. No tens la intenció de parar fins que no sàpigues què li passa.

b. L'hi preguntes, però davant de la seva negativa a dir-te'n res, no hi insisteixes. Si li passa alguna cosa, ja t'ho explicarà si vol.

c. No l'hi preguntes. Si no et diu res, és que no li deu passar res. Ja tornarà a la normalitat.

2 Sou al pati. Un/una alumne/a de l'escola li ha

robat l'entrepà a un altre/a que gairebé no coneixes. Com reacciones?

a. No ho pots consentir de cap manera. T'hi atases i li demanes que l'hi torni, intentant raonar.

b. Et sap greu, però te n'allunyes tant com pots, no sigui que també te'l prenguin a tu.

c. La situació et fa molta gràcia. Quina cara que ha fet quan li han pres l'entrepà!

3 En el grup de WhatsApp que tens amb alguns companys de classe comencen a insultar un altre company que no forma part del xat. Què fas?

a. Escrives un missatge al grup demanant que parin. Els ho expliques als teus pares o a algun professor a qui tens confiança.

b. Aquests missatges et posen de mal humor, però no dius res i els deixes passar. Tard o d'hora canviaran de tema.

c. Segueixes el fil. Alguns insults són molt enginyosos i et fan gràcia, o sigui que tu també l'insultes.

4 Trobes a YouTube un vídeo en què una persona que coneixes és humiliada. Quina és la teva reacció?

a. Ho comentes amb els teus pares o professors. Creus que aquest vídeo no hauria de ser a Internet i penses que cal fer-hi alguna cosa.

b. Tanques la pàgina. No t'agrada veure-ho, però no fas res més enllà d'això.

c. El veus sencer i fas clic a «m'agrada aquest vídeo». Fins i tot envies l'enllaç per fer-lo viral.

5 A la sortida de l'escola veus que s'ha format un cercle al voltant de dos companys que s'estan barallant i, clarament, no estan en les mateixes condicions. Ningú no fa res. Fins i tot, n'hi ha uns quants que ho estan gravant amb els mòbils. Què fas?

a. Vas corrents a dins l'escola a buscar un professor que pugui aturar-ho.

b. Proves de mirar-ho una mica, però no t'agrada el que hi veus. Fas mitja volta i marxes cap a casa.

c. Proves de mirar-ho una mica. Comences a animar la gent i treus el mòbil per gravar-ho tu també. El vídeo atraurà una allau de seguidors a les teves xarxes.

6 Algú més gran que tu us està fent la vida impossible a tu i al teu grup. Us insulta, us empeny i us humilia sempre que pot. Vas a la direcció de l'escola o vas a veure algun professor i li expliques el que passa?

a. Es clar que sí. De cap manera no pots deixar que aquesta persona se surti amb la seva i us faci passar un mal tràngol.

b. No, aguantes. Li tens por.

c. No dius res. Se t'acut una idea millor: convertir-te en el seu aliat perquè a tu no et faci res.

7 Algú del teu grup et demana ajuda perquè pateix assetjament. Hi ha una colla que intenta posar tota l'escola en contra d'aquesta persona, i, com que els altres companys tenen por, ho estan aconseguint. Què fas?

a. L'ajudes. Fas una campanya positiva per tal de contrarestar la del costat assetjador.

b. Et fa por. No l'ajudes. No fos cas que aleshores també comencessin a ficar-se amb tu.

c. Com vols ajudar-lo? No vols ficar-te en merders. Tant hi fa. Té altres amics.

8 Veus que una persona de la classe sempre està sola. No té mai companyia, ni a l'hora del pati, ni a l'estona entre classe i classe, ni al menjador, ni a l'autobús escolar... Quina és la teva actitud?

a. T'hi acostes per parlar amb ell/ella i fas els possibles perquè s'integri en el teu grup d'amics.

b. El/la saludes i li somrius quan us creueu a l'escola, però te'n vas amb els teus amics.

c. No s'hi pot fer res. Si no té companyia, deu ser per alguna raó.

RESULTATS

MAJORIA DE RESPOSTES A

Ets una persona empàtica, respectuosa i preocupada pels problemes del teu entorn i de la societat. Lluites per les idees en què creus i per fer del teu ambient un lloc millor.

MAJORIA DE RESPOSTES B

Perceps les injustícies, però et falten eines per fer front a les adversitats.

MAJORIA DE RESPOSTES C

En general, els sentiments i les emocions dels altres no t'afecten gaire. Hauries de treballar més l'empatia i la sensibilitat davant de les coses que els passen als altres.

ACTIVITAT 8: CARTA FINAL

Invisible està escrit de tal manera que anem descobrint l'argument a través dels ulls dels diversos personatges. I, malgrat que quan acabem la lectura coneixem què ha viscut el protagonista, el final queda obert a la nostra imaginació.

Què us agradaria que passés a continuació?

Com que l'autor ens proposa que imaginem un final ideal, fem-ho, doncs! Plantejarem que, després de llegir el llibre, cada alumne haurà d'escriure una carta en la qual expliqui el seu propi final.

En un moment en què les tecnologies són tan importants,

podem aprofitar aquesta activitat per reivindicar el format de carta tradicional, més personal i més càlid.

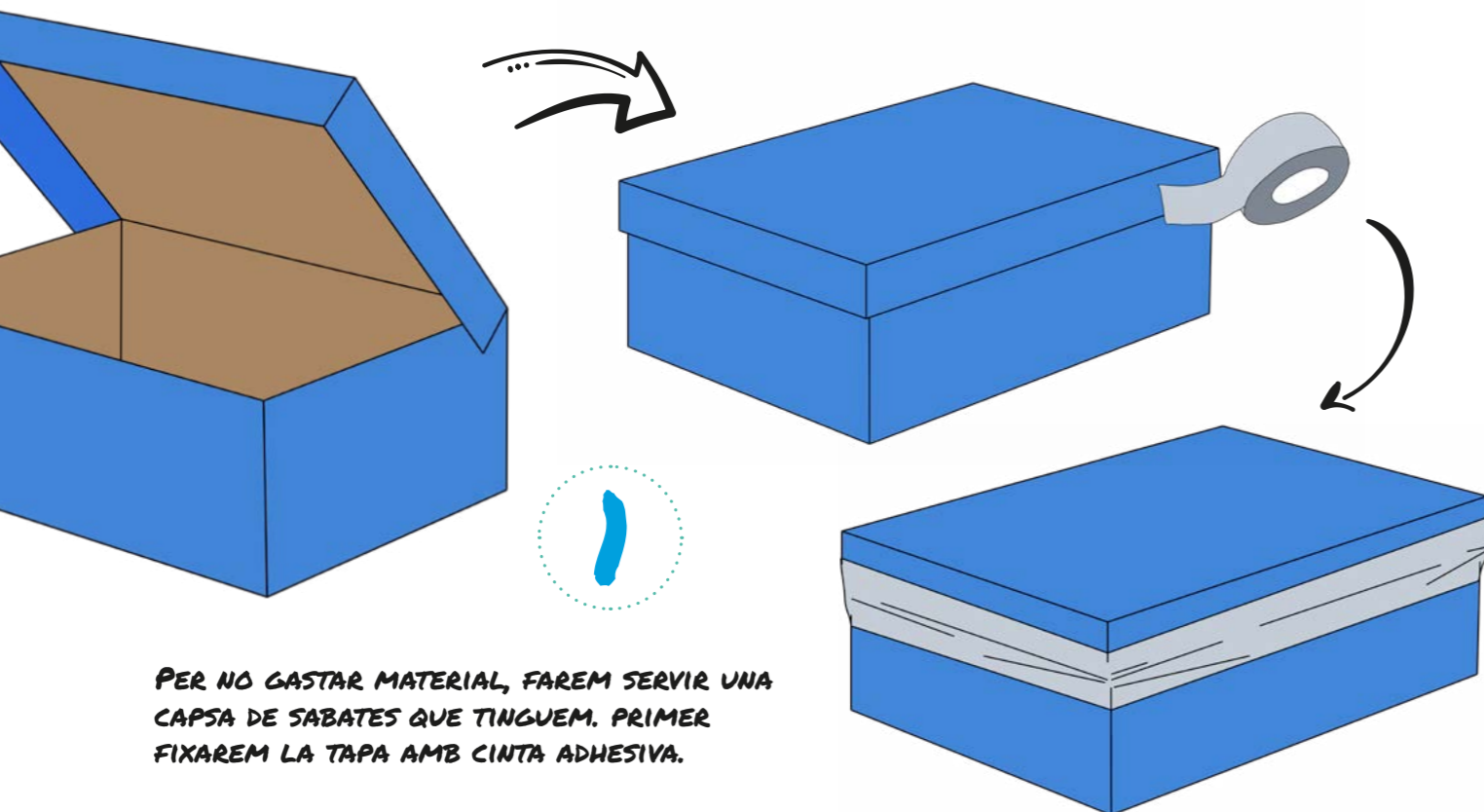
Hem oblidat com s'escriu una carta? Només necessitem un full de paper, un bolígraf i un sobre. Al sobre s'hi ha de posar l'adreça del destinatari i la del remitent i enganxar-hi un segell. Al full en blanc, s'hi ha de posar un encapçalament amb una salutació, el cos de la carta amb el desenvolupament del missatge, un comiat i una signatura. També podem posar-hi la data.

Us aconsellem que fabriqueu una bústia! Així, un cop les

cartes estiguin llestes, les llançarem a la bústia. El dia acordat obrirem les cartes i les llegirem en veu alta. Cada participant llegirà la carta que li toqui, encara que no sigui la seva.

Per fabricar la nostra bústia, només cal que seguim aquests passos tan senzills. Necessitarem:

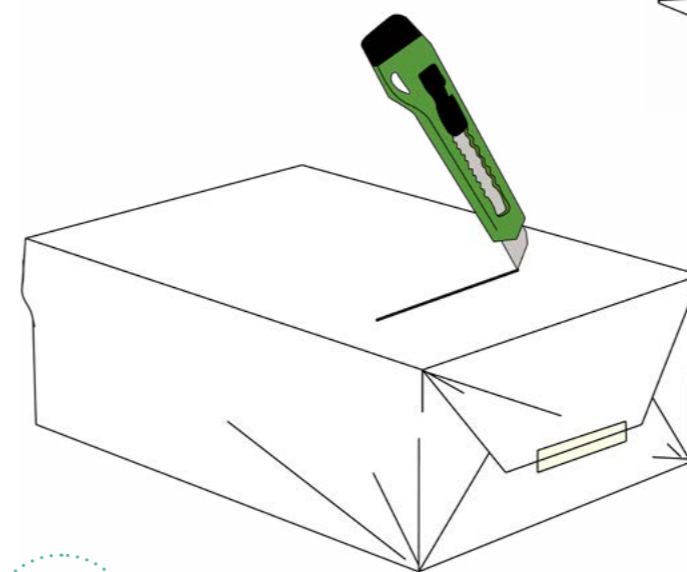
- Una capsa de sabates
- Cinta adhesiva
- Fulls de paper blaus i blancs
- Un cúter
- Cola de barra

PER NO GASTAR MATERIAL, FAREM SERVIR UNA CAPSA DE SABATES QUE TINGUEM. PRIMER FIXAREM LA TAPA AMB CINTA ADHESIVA.

2

TOT SEGUIT, FOLREM LA CAPSA AMB PAPER BLANC, QUE ENGANXEM TAMBÉ AMB LA CINTA ADHESIVA, COM QUAN EMBOLIQUEM UN REGAL.

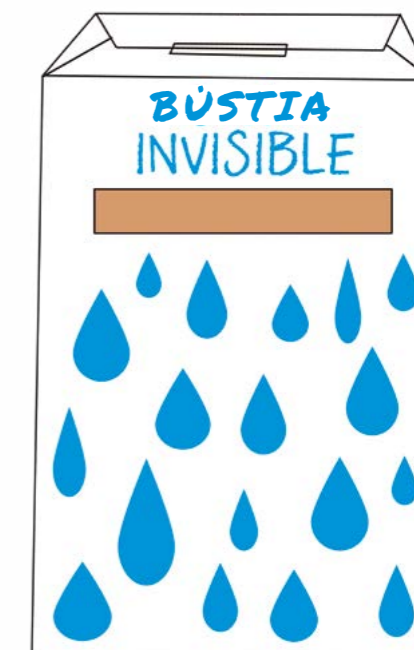

3

FEM UN TALL A LA PART DE DALT AMB EL CÚTER PER AQUÍ ÉS PER ON INTRODUIREM LES CARTES.

4

RETALLEM FORMES DE GOTES DE DIVERSES MIDES EN PAPER BLAU I LES ENGANXEM SOBRE LA SUPERFÍCIE BLANCA DE LA BÚSTIA. ENS QUEDARÀ UNA BÚSTIA INVISIBLE!

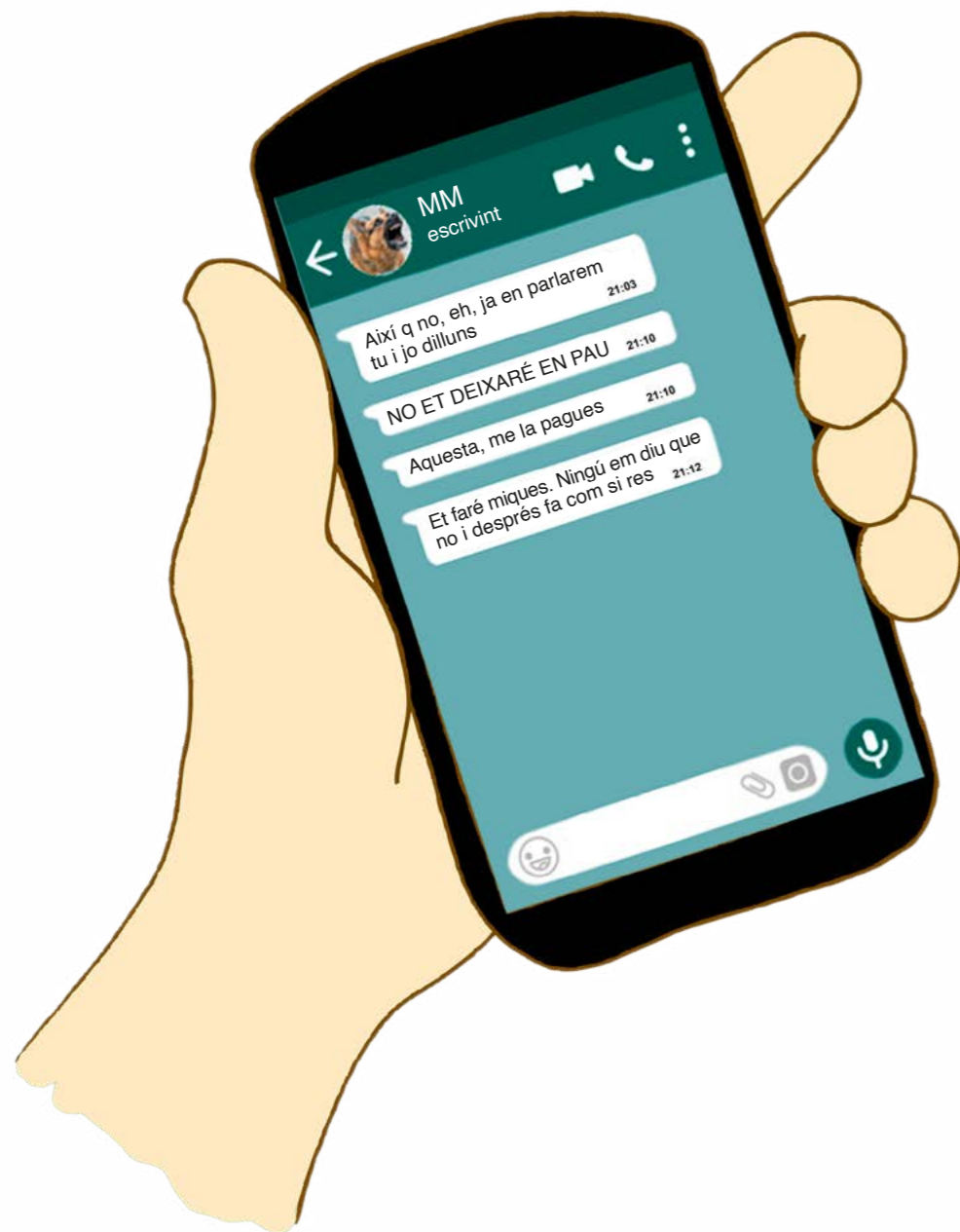
ACTIVITAT 9: TIPUS D'ASSETJAMENTS

Us proposem tot seguit una sèrie de casos reals recuperats de diferents mitjans de comunicació que han passat a diverses parts del món. Es tracta de temes relacionats amb l'assetjament (o bullying), que pensem que poden motivar la creació de

debats interessants a l'aula. Us convidem a fer una lectura o un visionat del material (segons la peça). Després us recomanem que deixeu uns quants minuts de reflexió i, en acabat, que comenceu un debat a la classe. Al final de cada peça hi incloem algunes

qüestions que poden ajudar a guiar el debat.

Quan llegeixis els casos has de tenir en compte que són històries de nois i noies com tu, més o menys de la teva edat i amb gustos i inquietuds semblants als teus.

NOTÍCIA 1

Les xarxes socials i l'assetjament, un còctel mortal

(En aquest primer article es presenta una obra teatral que, el gener del 2019, rescatava el cas del suïcidi de l'Amanda Todd, l'any 2012).

El de l'Amanda Todd, l'any 2012, no va ser el primer suïcidi d'un adolescent al Canadà, però va afectar profundament la societat per diversos motius: per començar, va ser un dels primers casos de ciberassetjament en què les xarxes socials van fer forat en la tortura psicològica de la víctima (fins a aquell moment el ciberassetjament no estava regulat com a delictes a la llei canadenca); en segon lloc, perquè va ser la mateixa Amanda, mesos abans d'acabar amb la seva vida, qui va penjar un vídeo a YouTube on explicava els motius del seu patiment. Una mena de comiat anunciat que es va fer viral molt de pressa.

La història va començar de la manera més casual: l'Amanda Todd va començar a xatejar i a fer nous amics per internet; també va començar a intimar amb diversos desconeguts. Un d'ells, anònim, la va convèncer perquè li mostrés els pits. Poc després, aquesta persona va començar a fer-li xantatge. L'amenaçava dient-li que enviaria les seves imatges fent topless a tots els seus contactes si no accedia a fer-li un «ball online». Després de mesos de pressió, l'assetjador va acabar enviant la imatge a tots els contactes de l'Amanda. La noia va caure en una depressió i va començar a beure i a prendre estupefaents, i més endavant a autolesionar-se. [...]

Accedeix a l'article sencer a: <https://www.elmundo.es/cataluna/2019/01/11/5c38c54421efa048638b4684.html>

Qüestions per reflexionar

Tal com hem llegit, el ciberassetjament no estava regulat com a delictes a la llei canadenca. Cal que passi una cosa com aquesta perquè la societat reaccionï? Per què no es prenen mesures abans que succeeixi? Coneixes algun altre cas en què la llei va actuar amb retard?

T'imagines la reacció dels contactes de l'Amanda quan van veure les fotos? Creus que van riure? Penses que els va semblar un joc? O una cosa més seriosa? Et sembla que van fer-hi res?

Creus que els adults del seu entorn van ser capaços de gestionar el conflicte? (Els pares, els professors dels diferents col·legis pels quals va passar, els pares dels companys de classe...). Quin paper creus que haurien d'haver tingut?

Per acabar, aquesta història potser et resulta familiar, ja que la novel·la del 2007 *Per 13 raons* (Thirteen reasons why), que el 2017 Netflix va convertir en una sèrie d'èxit entre el públic adolescent i jove, presenta un cas semblant, en què la seva protagonista, la Hannah Baker, de disset anys, deixa gravades en àudio les raons del seu suïcidi després de patir assetjament.

NOTÍCIA 2

L'assetjament vist per les noies

El material següent que us proposem és un vídeo fet per alumnes del Colegio Normal 9-001 de San Martín (Mendoza, Argentina), que va resultar guanyador d'un concurs local de curtmétratges.

Vídeo recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=Mp-8gRAWWqI>

Qüestions per reflexionar

Sabries reconèixer els tipus d'assetjament que pateix la protagonista? Pots fer servir aquestes categories que la pedagoga i especialista en intervenció psicoeducativa Yolanda Sánchez proposa a Liferder.com (recuperat de <https://www.liferder.com/tipos-bullying/>):

- Físic
- Verbal
- Indirecte
- Exclusió
- Amenaces
- Ciberbullying

Creus que hi ha alguns tipus d'assetjament que són més greus que d'altres? O que, contràriament, tots són igualment perillosos? N'hi ha de més i de menys habituals en el teu entorn? Penses que potser amb alguns tipus d'assetjament es tendeix a fer més els ulls grossos que amb d'altres?

Qüestions per reflexionar

Creus que aquesta mare va actuar correctament? Penses que el seu comportament està justificat? Si no, quina consideres que hauria d'haver estat la seva reacció? Quin paper creus que haurien de tenir els adults davant de casos d'assetjament entre menors?

NOTÍCIA 3

Una mare hispana va atacar l'assetjador de la seva filla a una escola de Califòrnia

(En el cas d'aquest article es planteja el tema de la reacció dels adults davant les situacions d'assetjament a l'escola).

Què faries si un company de classe de la teva filla es burlés d'ella cada dia? La Delia García Bratcher, una mare hispana de Santa Rosa, Califòrnia, va decidir actuar i enfrontar-se a l'assetjador de la seva filla petita. Tanmateix, ella mateixa va acabar sent acusada d'abusar del menor i va ser arrestada.

El departament de l'agutzil diu que la dona va entrar sense permís a l'escola i va demanar al seu fill que li mostrés el nen que havia estat turmentant la seva germana. Després s'hi va dirigir, el va agafar pel coll i li va demanar explicacions. [...]

Dissabte, la Delia García Bratcher va ser arrestada per sospites de fer mal a un nen després que ella visités l'escola de primària Olivet, a Santa Rosa, el passat divendres i agafés el nen pel coll.

Accedeix a l'article sencer a: <https://www.univision.com/noticias/noticias-de-eeuu/una-madre-hispana-ataco-al-acosador-de-su-hija-en-una-escuela-de-california>

NOTÍCIA 4

«M'autolesionava perquè preferia el dolor als braços que al cor»

(Per acabar, un article que presenta un cas d'assetjament a un alumne discapacitat).

En Jorge Ruiz Rodríguez (Burgos, 21 anys) recorda com buscava excuses a primària per no sortir de classe a les dues del migdia. Avançar els deures, fer activitats extraescolars, saltar-se alguna assignatura... Qualsevol excusa era bona per evitar trobar-se amb ells. Durant anys, un grup d'assetjadors l'esperava puntualment a la sortida de l'escola per intimidar-lo i clavar-li cops. «Només m'assetjaven a mi. Suposo que perquè era diferent», explica des de Burgos a través d'una videotrucada. En Jorge Ruiz té una discapacitat intel·lectual, i el seu cas no és aïllat. Segons l'últim informe de la Fundación ONCE i el comitè que representa les persones dependents (CERMI), *Acoso y ceberacoso escolar en alumnado con discapacidad*, el vuitanta per cent de les persones enquestades consideren que «ser diferent» va ser el detonant de l'assetjament que van patir. [...]

Burles per haver de fer servir llibres de nivells inferiors, clatellots i empentes quan no hi és davant el professor de suport, i expressions de menyspreu com: «Aquesta no és una escola per a gent com tu». Els abusos són tan variats com les seves seqüeles. Entre les més habituals: ansietat, baixa autoestima, baix rendiment acadèmic i, de vegades, autolesions.

Accedeix a l'article sencer a: https://elpais.com/sociedad/2019/11/11/actualidad/1573497422_962391.html

Qüestions per reflexionar

Segons aquest article, fins al 2020 no hi havia cap previsió d'incloure la variable «assetjament» entre les que afecten les persones dependents a l'enquesta de l'Institut Nacional de Estadística (INE) a la qual es fa referència. Per què penses que passava, això? Creus que la visibilitat d'aquest col·lectiu és la correcta en relació amb l'assetjament?

Per què creus que és freqüent que les persones amb discapacitat siguin l'objectiu d'aquells que practiquen aquesta mena d'abusos? Consideres la varietat i les diferències entre els alumnes com una característica positiva o negativa?

Per concloure el debat us fem una darrera proposta:

Imagina que al teu centre fan un balanç anual sobre l'assetjament a l'escola i conclouen que no hi ha casos. Ho consideres com un èxit o com un fracàs? Quin resultat creus que hauria donat la directora del col·legi d'*Invisible*?

ACTIVITAT 10: JOC DE ROLS

«[...] hi havia monstres pertot arreu, vaig començar a desitjar poder desaparèixer d'allà, em vaig concentrar, em vaig arraulir... i, de sobte, quan vaig obrir els ulls em vaig adonar que els monstres havien deixat de veure'm.» Aquesta citació d'*Invisible* ens explica el seu títol i dona peu a la nostra darrera proposta: una activitat per aprendre a lluitar contra els monstres que ens assetgen cada dia.

Com si fos un joc, els alumnes hauran de mostrar el seu costat més dramàtic per tal de posar-se en diverses situacions que plantejaran problemàtiques a

la resta del grup, alhora que sol·licitaran la seva empatia i ajuda.

Per fer el joc començarem creant targetes de rol que portaran escrits motius freqüents pels quals els nois i les noies es poden sentir «invisibles» o desitjar-ho. El participant que rep una d'aquestes targetes tindrà una estona per posar-se en el paper, crear el personatge, inventant una història personal breu que mostri una situació concreta segons la targeta que se li ha assignat. Un cop consumit el temps, serà el moment d'actuar, haurà de parlar al grup sobre la

seva problemàtica i sol·licitar-los consell. Així, els companys de classe podran preguntar-li coses, pensar consells per donar-li o frases que puguin fer-lo reflexionar o oferir-li la seva ajuda segons la situació que es plantegi.

Amb aquesta darrera activitat treballarem, mitjançant l'oralitat, l'exposició de situacions que li poden passar a qualsevol membre d'un grup, així com les possibles reaccions de la resta del grup.

Possibles situacions per a les targetes:

NO M'AGRADA EL MEU ASPECTE

NO ENCAIXO EN CAP GRUP

EM SENTO DIFERENT

PENSO QUE ELS ALTRES SÓN MÉS LLESTOS QUE JO

NINGÚ VOL SEURE AMB MI

TOTHOM ES BURLA DE MI PER LA MEVA MANERA DE PARLAR

TOTS PENSEN QUE SOC MALDESTRE

NO VULL SER EL MÉS ESTUDIÓS/ESTUDIOSA DE LA CLASSE

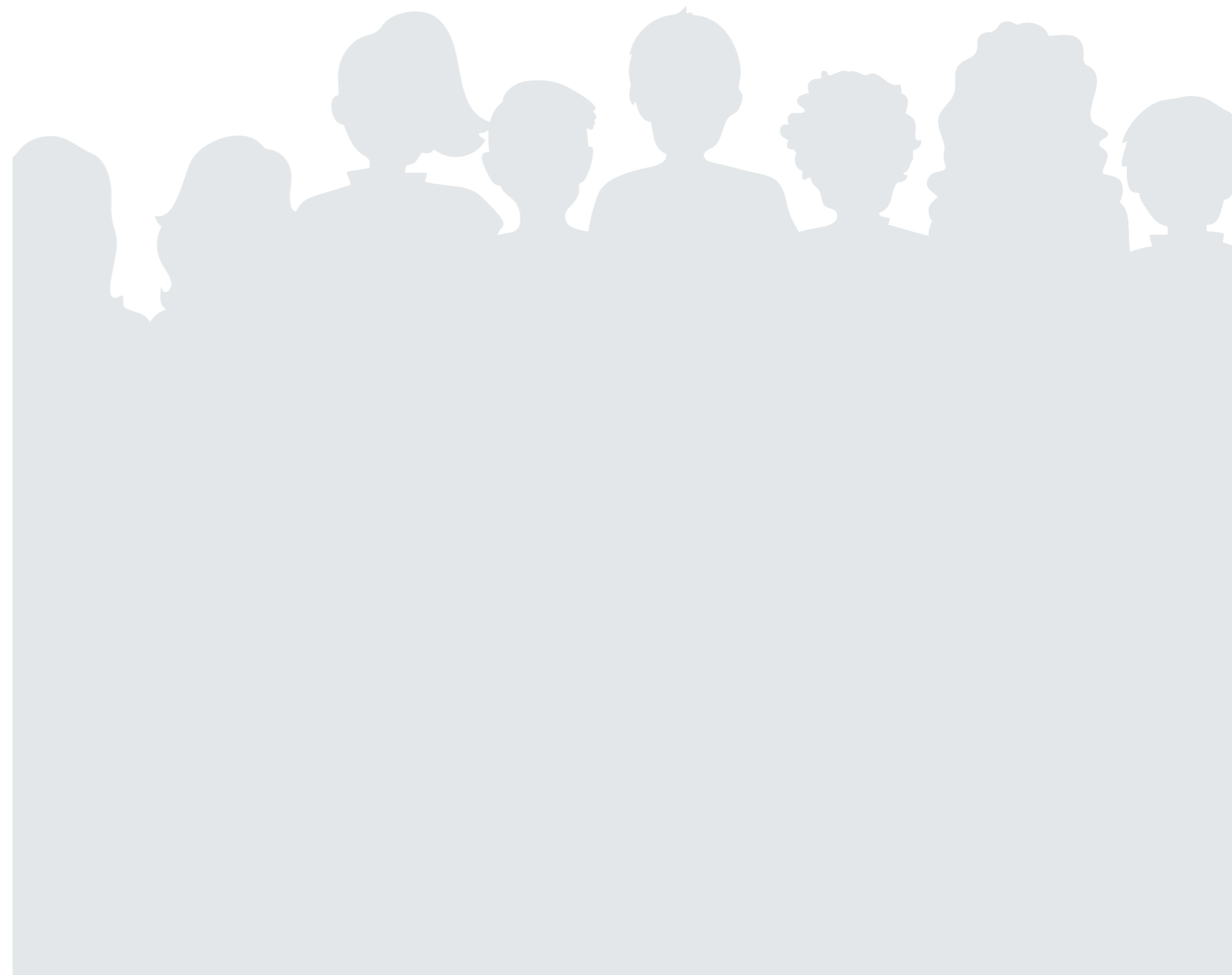
TINC POR QUE ES RIGUIN DE MI

ACTIVITAT 11: SOBRE L'AMISTAT

Cada alumne ha d'anotar de manera anònima en un paper les 4 o 5 persones amb les quals s'avé més a la classe i hi juga més. Un cop tothom ho hagi fet, tots els papers es fiquen en una capsa i es remenen. El contingut de la capsa només

el llegirà el mestre. Li servirà per saber si hi ha algun alumne que no hagi estat esmentat per ningú, amb qui ningú no jugui.

Després de fer l'exercici, el professor proposarà un debat per reflexionar sobre l'amistat.

ELOY MORENO (CASTELLÓ)

La seva gran passió per l'escriptura el va animar a llançar-se a l'aventura d'autopublicar la seva primera novel·la, *El bolígraf de tinta verda*, de la qual es van vendre més de dos-cents mil exemplars. A la segona obra, *Lo que encontré bajo el sofá* (2013), va tornar a connectar amb desenes de milers de lectors, molts dels quals l'acompanyen a les rutes que fa per Toledo revivint l'argument del llibre. La seva tercera novel·la, *El regalo*, va rebre també un gran reconeixement tant pel que fa a les vendes com a la crítica. *Invisible*, la darrera obra fins a la publicació de *Tierra*, porta ja setze edicions i ha estat traduïda a diverses llengües, a més de ser lectura de prescripció a nombrosos centres educatius. També ha publicat la col·lecció de tres volums *Contes per entendre el món*, una obra dirigida tant als adults com als nens.

Pots contactar amb ell a través de:

✉ eloymo@gmail.com

📷 [@eloymorenoescritor](https://www.instagram.com/eloymorenoescritor)